

מרשמייהם של יהודים בגטו לודז'

ממשיכים לעצור אנשים לעבודות הכפייה. המעצרים מלווים כמעט תמיד בהלקאות ובהתעללויות סדיסטיות. המוני גברים יהודים עוזבים את העיר. הרכבות לוורשה עמוסות מאד, ועולים עליהן כל מי שפניו לוורשה ולרוסיה! ... כל יום גרוע מקודמו ... גזרה אחרי גזרה, והחיים נעשים קשים יותר ויותר. ... תלמיד מן הגימנסיה הגרמנית רץ לעומתי, מקל גדול בידו והוא צועק: "בוא לעבוד!" ... הוא הוביל אותי לכיכר שכתריסר יהודים כבר עבדו בה באיסוף עלים! ... מעולם לא הרגשתי מושפל יותר בחיי מאשר ברגע בו הסתכלתי מבעד לשער אל הכיכר והבחנתי בפרצופיהם הזחוחים והמחייכים של העוברים ושבים שלעגו למצוקתנו.

דוד שירקוביאק, גטו לודז'

לא הגשר, לא חוטי התיל,
לא השער הם סמל הגטו...
סמל הגטו הוא הסיר...

בגטו אין ילדים אלא יהודים קטנים ... יהודים קטנים בני עשר ומעלה שכבר עובדים ... לילד כזה אין ארוחת בוקר לפני צאתו לעבודה ... עליו לעבוד ברסורט כמה שעות עד שיקבל מרק דליל ...

מרשימותיו של הנער יוסף זלקוביץ', גטו לודז'